

ОТКРИЙТЕ ДРЕВНИЯ СВЯТ!

Първите хора се прехранвали с лов, риболов и събиране на растения. Със смяната на сезоните се местели от място на място, за да си осигурят храна. Преди около 10 000 години те се научили как да засяват семена и да отглеждат растения. Това им осигурило по-изобилна и постоянна храна и им позволило да водят уседнал живот, дало им сигурност и те могли да развият различни занаяти и търговия. Малките поселения на първите земеделци постепенно се разраснали в градове. Първите цивилизации* възникнали в Шумер (в Месопотамия) и Египет преди около 6500 години, когато там вече имало процъфтяващи градове.

АРХЕОЛОЗИ

Археолозите изучават миналото по останките от живота и дейността на хората. Намерените от археолозите предмети, които хората някога са изработвали и използвали, се наричат артефакти. Това са сечива, оръжия, накити, съдове, надписи, обикновено от метал, стъкло, керамика, камък, кост – те не се разлагат и могат да се запазят до наши дни.

*Цивилизация. От лат. цивилис – гражданин. Високоразвито човешко общество с разделение на труда и централно управление.

ВРЕМЕВА ЛИНИЯ

4500 г.пр.н.е.

В Шумер, Южна Месопотамия – района между реките Тигър и Ефрат (днес в Ирак), процъфтяват редица градове – Ериду, Ур, Урук, Нипур и др.

2560 г.пр.н.е.

Бил завършен строежът на голямата пирамида в Гиза, Египет.

432 г.пр.н.е.

В Атина, Древна Гърция, бил завършен строежът на Парthenона – храм, посветен на богинята Атина.

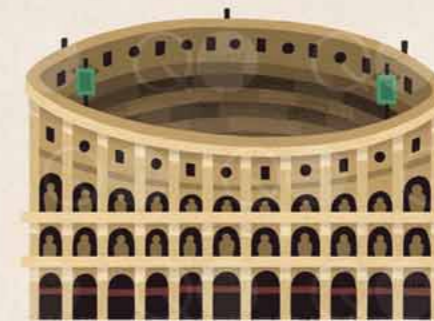
215 г.пр.н.е.

Китайският император Цин Шъхуанди заповядал да започне изграждането на неговата гробница.

77 г.пр.н.е.

В Рим започнал строежът на най-големия амфитеатър в Римската империя, наречен по-късно Колизеум.

1325 г.

Започва строежът на Теночтитлан – града, станал по-късно столица на империята на ацтеките.

Наши дни

КУЛТУРНИ ПЛАСТОВЕ

Някои селища бивали разрушени от война или природни бедствия, изоставени заради болести или недоимък. Сградите постепенно рухвали, покривали ги растения и пръст. Понякога след време хората отново се заселвали на същите места. Така в земята се оформяли пластове с останки от човешката дейност. По-дълбоките са по-ранни.

Понякога останките от миналото са толкова големи, че е лесно да се забележат. В повечето случаи обаче са заровени дълбоко в земята и археолозите ги търсят, като използват данни от гревни писмени документи, сателитни и самолетни снимки и различни уреди.

НАХОДКИТЕ ГОВОРЯТ

Сечивата показват с какво са се занимавали гревните хора, как са обработвали различните материали. Съдовете показват как са приготвяли и съхранявали храната си. Надписите и произведенията на изкуството разкриват обичаите и вярванията им, а накитите и оръжията – как са живели и дали са търгували с други страни.

Археологически инструменти

ДА ЗАПОЧВАМЕ!

Включете се и вие в археологически разкопки. Ще ви запознаем с пет гревни цивилизации от различни краища на света и от различни епохи. С инструмента, вложен в книгата, отстранете покриващия слой на скреч полетата в илюстрациите, за да откриете скритите съкровища. Опитайте се да определите какво представляват вашите находки въз основа на прочетеното за всяка от гревните цивилизации.

ДРЕВЕН ЕГИПЕТ

Древен Египет е държава, възникнала в Африка, в долината на река Нил, преди около 5000 години. Древните египтяни построили градове, внушителни пирамиди, храмове и статуи. Създали една от първите писмености, от тръстика правели материал, подобен на хартия (папирус). Постигнали значителни знания в областта на астрономията, математиката, медицината. Древен Египет просъществувал около 2500 години. Краят му настъпил, след като бил превърнат в част от Римската империя.

РЕКА НИЛ

Нил бил главният път в Египет – по него пътували хора, пренасяли се товари. Напролет водите му прииждали, а след оттеглянето си оставяли плодородна тиня. Египтяните отглеждали пшеница и ечемик – за хляб и бира, лен и коноп – за тъкани, както и различни зеленчуци.

НАКИТИ

Египтяните – и мъжете, и жените, носели ярки огърлици, гривни, обеци и други накити. Украшенията на по-бедните били от мед, кост, глина, раковини, а на богатите – от злато, сребро и скъпоценни камъни. Египтяните носели и амулети – гребни предмети, за които вярвали, че носят късмет и защитават от зли сили.

МУМИИ

Според египтяните след смъртта си човек продължавал да живее в загробен (отвъден) свят, затова те се стремели да предпазят тялото на починалия от разлагане, като го балсамирали – обработвали го със специални вещества, за да го изсушат и превърнат в мумия. Вътрешните органи се съхранявали в канопи – съдове с капаци, изобразяващи бога закрилник на съответния орган. Мумията, обвита с ленени ленти, напоени с благовонни смоли и масла, полагали в ковчег, а ковчеза – в саркофаг (ковчег от камък).

ПИРАМИДИ

Египетските царе се наричали фараони. Те поддържали у поганиците си вярата, че са богове, и изисквали да бъдат почитани като богове. За гробници на фараоните били построени огромни пирамиди. По-късно започнали да погребват фараоните в гробници, изсечени в скалите в една долина, наречена Долината на царете.

СВЕЩЕНИ ЖИВОТНИ

За много животни египтяните вярвали, че имат магически сили – бик, крокодил, скарабей, кобра, ибис, чакал, куче... Умрелите свещени животни мумифицирали и полагали в специални гробници. Особено почитана била котката. Тя пазела от мишки реколтата и олицетворявала Баст, богинята на животворното слънце. При смъртта на домашната му котка опечаленият собственик обръсвал веждите си в знак на траур.

